

Werk maken van allochtoon talent

Van Craen, M. & Van Haegendoren, M. (2004). De allochtone gemeenschap: een bron van ongebruikt talent. In: Heeren, J. & Milis, K. (reds.), *Staten-Generaal van de Limburgse economie en werkgelegenheid*. Leuven: Lannoo Campus.

Op 31 maart organiseerde de faculteit TEW van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) een Staten-Generaal over de Limburgse economie en werkgelegenheid. Een van de thema's die aan bod kwamen, was de werving en vorming van allochtoon talent door het universitair onderwijs. Aan het LUC (en aan de andere Vlaamse universiteiten) blijven allochtonen 'witte raven'. In recent onderzoek stelde SEIN vast dat het LUC 4,9% à 7,4% allochtone studenten telt, terwijl het aandeel van de allochtonen in de Limburgse bevolking 12% à 15% bedraagt.¹ Van de kleine groep allochtone studenten zat ongeveer de helft in het eerste jaar. In de hogere jaren zijn ze bijzonder zeldzaam.

Instream, doorstroom en uitstroom

Het lage aandeel allochtone in de hogere jaren wordt gedeeltelijk verklaard door de lage instroom eind jaren negentig. Allochtonen schreven zich toen nauwelijks in het hoger onderwijs in. Deze situatie is stilaan aan het verbeteren, maar er is nog een hele weg af te leggen. Een tweede belangrijke oorzaak is de doorstroom. Allochtone studenten die voor de universiteit kiezen, geraken moeilijker door het eerste jaar dan hun autochtone medestudenten. Terwijl van de autochtone eerstejaars 60% slaagt, bereikt van de allochtone studenten slechts 34% het tweede jaar. De weinige allochtonen die erin slagen een HOBU- of universitair diploma te behalen, hebben het bijzonder moeilijk om een job te vinden. Van de HOBU- en universiteitsstudenten van Marokkaanse en Turkse afkomst die in 2000 in Vlaanderen afstudeerden, had 17% na één jaar nog geen werk gevonden.²

Knelpunten

Het belangrijkste knelpunt met betrekking tot de instroom is duidelijk de vooropleiding. De schoolloopbanen van allochtonen zijn korter, anders en problematischer dan die van autochtonen. De meerderheid van de allochtonen studeert in de laatste jaren van het secundair onderwijs dan ook in het BSO of het TSO. Aangezien universiteiten voornamelijk ASO-studenten rekruteren, is hun wervingspotentieel onder allochtonen zeer klein. Ook zijn ouders van allochtone jongeren vaak niet vertrouwd met het Vlaamse onderwijssysteem, missen de meeste allochtone leerlingen persoonlijke contacten aan wie ze informatie kunnen vragen en stoten beide op een financiële drempel.

De beperkte doorstroom van allochtonen wordt onder meer veroorzaakt door de gebrekkige talenkennis, een verkeerde studiekeuze en moeilijke studieomstandigheden. Zelfs op het vlak van ontspanning vinden de allochtone studenten hun gading niet. De studentikoze activiteiten sluiten immers zelden aan bij hun religieus-culturele achtergrond.

De knelpunten met betrekking tot de uitstroom houden verband met informele contacten en de verwachtingen van werkgevers. Aangezien veel allochtone ouders en familieleden in een lagere functie werken, of helemaal niet werken, kunnen de afgestudeerde jongeren bij het zoeken van vacatures en sollicitatietips geen beroep doen op hun persoonlijk netwerk. Hun culturele achtergrond zorgt er bovendien soms voor dat ze onvoldoende inspelen op de verwachtingen van werkgevers. Volgens Remko Van den Berg loopt het bedrijfsleven allochtoon talent mis doordat hun capaciteiten in psychologische tests te laag worden ingeschat. Tot slot blijft er ook op de arbeidsmarkt discriminatie bestaan.

Oplossingen

De analyse die SEIN heeft uitgevoerd, is geen vrijblijvend onderzoek. Er werd meteen ook een inventaris opgesteld van acties die de knelpunten kunnen wegwerken. In het artikel 'De allochtone gemeenschap: een bron van ongebruikt talent' wordt uitgebreid op alle acties ingegaan. Hier beperken we ons tot de initiatieven die het LUC de voorbije maanden zelf heeft opgestart.

Met een leesatelier in het eerste jaar wil het LUC de leesvaardigheid van studenten met moeilijkheden vergroten. Bovendien heeft de faculteit TEW een allochtone kracht aangeworven die zich volledig zal toeleggen op de instroom en doorstroom van allochtone studenten. Zo zullen studenten vanaf volgend academiejaar wellicht gecoacht en opgevolgd worden. Ook wordt er gedacht aan de oprichting van allochtone (of gemengde) informatieteams.

Om de instroom te bevorderen, herwerkt de pers- en communicatiedienst de folders en informatiebrochures van het LUC. Men probeert de multiculturele samenleving zo goed mogelijk in beeld te brengen. Verder zijn er mogelijkheden gecreëerd om op de campus de eigen godsdienst te beleven.

Bij het uitwerken van al deze acties vetrekken de verantwoordelijken van een duidelijke visie: alle geledingen van het LUC moeten zich engageren om diversiteit mee vorm te geven. Daarom wordt het personeel geïnformeerd en gesensibiliseerd. Bovendien worden verschillende knelpunten tegelijkertijd aangepakt en worden alle kansarme studenten ondersteund. Alleen zo krijgt diversiteit een gezicht.

Maarten Van Craen

SEIN

Limburgs Universitair Centrum (LUC)

Noten

1. De gegevens in verband met de Limburgse bevolking werden berekend op basis van cijfers van het Provinciaal Integratiecentrum.
2. Cijfers van de VDAB, overgenomen uit: PRIC Limburg, 2002, p. 63.